

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus Evang. Pannis eum involvit. &c. Lucae cap.2. Thema:
Vilescit in pannis, ut nos fulgemaus in caelis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

CONCIONES IN FESTUM NATIVITATIS CHRISTI DOMINI

CONCIO PRIMA.

Textus: Ev. angelii. Pannis eum involvit, & reclinarvit eum in presepio, Lucae 2. cap.

Thema. Cur Christus Dei filius, in signis tam vilibus, & exiguis, in mundum advenerit? nempe vilescit, ut misericors sit.

Exordium.

Textus S. Scripturae.

IN Veteri Testamento legimus saepius, Deum suam praesentiam hominibus manifestasse, sed semper in maiestate, & magnificentia; sic Exod. cap. 19. apparuit DEUS in monte Sinai filiis Israel, & se eis manifestavit, sed in tonitru & fulgure: *Caeperunt audiri tonitrua, ac micare fulgura, &c. & timuit populus, qui erat in castris.* Item 2. Paralipom. c. 7. in Dedicatione Templi Salomonis Deus se praesentem exhibuit, sed in magna maiestate: *Ignis descendit de caelo, & devoravit holocausta, & victimas, & Majestas Domini implevit domum, nec poterant Sacerdotes ingredi templum Domini, eo quod impleset Majestas Domini templum Domini.* Et hodie se DEUS exhibuit mundo praesentem, ast in vilissimis signis; in forma infantis, laceris linteolis involuti, in stabulo super stramen in medio pecorum jacentis, & flentis. Audiantur in hanc materiam consolatissime scribentes Patres: *Suscipitur a Majestate humilitas, a virtute infirmitas, ab aeternitate mortalitas;* ita S. Leo Papa serm. 1. de Nativ. Domini. *In stabulo ponitur qui continet mundum, jacet in presepio, & super ipsum mugunt animalia, qui in nubibus tonat,* ita

Patres:

S. Leo.

ita Albertus Magnus. *Nunquid enim Thronus praeseptum, Aula regia stabulum, panni confusi, & veteres, regalis purpura, nodi colligationis & involuionis fibula, curiae regalis frequentia, Joseph & Maria: ita S. Ambrosius apud Mansi in promptuario disc. 3. num. 4. Vide ipsam Sapientiam Patris obmutescentem, fortissimum imbecille, Magnum humilem & abjectum, impassibilem passibilem, divitem pauperem, infinitum finitum: ita Didacus Stella in hac materia, &c. Adimpletum est ergo hodie, quod in sole materiali olim evenit, ut legitur Isaia cap. 18. Sol. 10. gradibus retrogressus est. Sic hodie Sol iustitiae CHRISTUS JESUS retrogreditur, DEUS immortalis, mortalis homo nascitur. Et Verbum Caro factum est, & habitavit in nobis, Joan. cap. 1. DOMINUS omnium servus factus est: Formam servi accipiens in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo: ad Philipp. 2. Deus ditissimus, pauper & inops plorat & lachrymatur; DEUS potentissimus super paleas inter bestias jacet in stabulo, quid hoc mei Auditores? quid tam vilia indicia significant? Dicit significationem Guericus Abbas ferm. 3. de Nativitate: *Vilescit, quia misericors esse voluit, tenerior in affectu, quominor est in aspectu.* Melliflue perorat S. Ambrosius lib. 2. in Lucam cap. 2. *Ille parvulus, ille infantulus, ut tu vir possis esse perfectus, ille involutus pannis, ut tu mortis laqueis sis absolutus; Ille in praeseptibus, ut tu in altaribus; ille in terris, ut tu in caelis, ille locum in diversorio non habebat; ut tu plures haberes in caelestibus mansiones.* Consolatissime S. Thomas à Villan. ferm. de Nativ. Domini: *Felices lachrymae, quibus nostra abluuntur crimina, felices ploratus, quibus aeterna gaudia posidemus, felices panni, quibus nostra nuditas operitur, felix arctitudo praesepti, qua nobis amplitudo caeli donatur.**

Albertus Magnus.

S. Ambrosius.

Didacus Stella.

Guericus Abbas.

S. Ambrosius.

S. Thomas à Villan.

CONCEPTUS I.

DEUS immortalis, mortalis nascitur homo, nostram mortalem, & corruptibilem carnem induit, cur hoc? explico me factum, quod Sacra Scriptura describit. Genes. cap. 27. sedula mater Rebecca studuit Jacobo charissimo filio, à sene Isaac paternam

Confirmatio.

nam benedictionem impetrare, audite, qualem actum maternus amor excogitaverit; à naturâ Jacob glaber, & lenis erat, Esau autem hispidus, mater ergo pellibus hœdinis, & hispidis, tegit nuda Jacobi, quæ hispida sentiens Isâac, ad benedicendum Jacob inducitur, & movetur: *Dei tibi DELUS de rore cœli, de pinguedine terra abundantiam frumenti, & Vini, & Olei. &c.* Auditores! Per peccatum Adæ humanum genus incurrit indignationem, & maledictionem Patris æterni CHRISTUS JESUS, ut amans mater, desiderat tollere hanc maledictionem, & loco ejus omnem benedictionem Patris æterni, generi humano impetrare; ad hoc exequendum ecce quem actum invenerit amor: JESUS undiquè lenis, glaber; liber ab hispidis peccatorum aculeis, hirsutam humanam naturam induit, & hanc naturam divinam contextit: quod sentiens Pater æternus, largam cœli, terræque benedictionem Jacobo, homini, impertitus est. In hoc se alterum Sampsonem demonstrans, Judic. c. 14.

CONCEPTUS II.

Sampson, ex mortui & abjecti Leonis ore, dulcem favum mellis exemit, & illo suos recreavit. Favus mellis divina est gratia & benignitas; humana natura abjectus erat Leo, abjecta inquam natura ob prolatam in eam maledictionem: hodiè Christus JESUS ex hanc abjectâ naturâ humanâ, illam assumendo dulcem favum mellis, recuperatæ gratiæ Dei Patris exemit, & omnibus hominibus degustandum attulit, humanum genus exhilaravit: Sic subscribente Apostolo ad Titum cap. 3. *Apparuit benignitas, & humanitas Salvatoris nostri DEI, non ex operibus justitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum misericordiam suam, salvos nos fecit.*

CONCEPTUS III.

Nemo dubitat, quin non Christus ocyus perfectus vir in mundum advenire potuisset, cur ergo infans parvus natus est? iterum me explico pulchrâ figurâ Veteris Testamenti: 4. Regum cap. 4. filius

4. filius Sunamitis mortuus est; mœsta mater ad Elifæum Prophe-
tam currit, rogat, & supplicat; vitam det puero defuncto; quid
agit Elifæus? *Incurvavit se super eum*: incurvavit instar parvi
pueri membra sua, & grandem staturam contraxit: os, ad os
pueri, pedes, ad pedes, manus, ad manus defuncti posuit, &
ita defunctum vivum reddidit. Per maledictionem æterni Pa-
tris, mortua, sine gratia, jacuit humana natura; Mater Syna-
goga quàm intensè per multa annorum millia rogat, & obsecrat,
veniat Propheta magnus, vitam, id est, gratiam præbeat emor-
tuæ naturæ humanæ; *Rorate cæli desuper & nubes pluant ju-
stum, aperiatur Terra, & germinet Salvatorem.* Isaïæ 45. cap.
Venit hodiè ad preces toties, & tam longo tempore iteratas,
Propheta magnus CHRISTUS JESUS, & revera: *incurvavit
se super nos*, contraxit suam magnam & immensam Deitatem,
omnipotentiam, majestatem: infans parvus natus est: exindè
homo mortuus maledictione, revixit in gratia: ut iterum Pau-
lus ad Titum 3. *Ut justificati gratia ipsius, heredes simus secundum
spem vitæ æternæ.* Similis in hoc pio Samaritano Lucæ cap. 10.

CONCEPTUS IV.

Homo viator cecidit inter Latrones; qui plagis confectum,
femivivum deseruerunt; pertransit Levita, Sacerdos, &c. Tan-
dem ecce Samaritanus adveniens, miseretur pauperis, duos de-
narios in curam & salutem ejus elargitur. Homo est hic viator,
qui inter latrones; peccatum inquam Adæ, cecidit; pertran-
sierunt hunc miserum Angeli, & Sancti omnes, multis annorum
millibus, abjectum reliquerunt: JESUS piissimus Samaritanus,
hodiè hujus faucii misertus, divinam, & humanam naturam, in
curam, & salutem miseri hominis, ut ita dicam, prodegit.

CONCEPTUS V.

Et nudus venit JESUS in hunc mundum, cur nudus? explico
me denuò figura veteris testamenti: 1. Regum 20. Saul, David
H ad

ad necem persequeretur, Jonathas, ut persecutum salvaret David, exiit se vestibus Regis, ac iis David induit; quibus indutus David, feliciter salvatus est. Hic persecutus David est homo maledictus, & undique ad interitum persecutus. Jonathas divinus, Christus Jesus intimè adamavit persecutum hominem, teste Scriptura Sap. cap. 8. *Delicia mea esse cum filiis hominum.* Ut hunc persecutum salvaret, ne aeternum periret, ecce hodiè vestes, & regium ornatum meritorum suorum detrahit, & exiit Christus, iisdem hominem vestit, & induit, quo astu homo iram Dei, & interitum evasit; gratiam invenit, ita canente Ecclesia: *Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de caelo, & incarnatus est, &c.* in hoc se optimum pastorem exhibens, de quo Matth. cap. 9.

CONCEPTUS VI.

Bonus Pastor reliquit nonaginta novem oves, & unicam perditam quaerit. Sic Christus hodiè 99. justos, Angelos inquam, ac Sanctos omnes, cum omnibus caeli deliciis reliquit, deseruit; unum perditum hominem quaerens, & humeris suis, medio crucis, ad ovile caeli deportavit.

Epilogus

Turcarum Imperator Solimannus brutali ira impulsus, filium in cunis jacentem Bajazetem occidere cogitat; crudelis Janitzarus, Barbarus Maurus, ablegatur, ut necem pusioni inferat; is praesto est, jam collo pueri laqueum adaptat innocentem interempturus; dum haec molitur, ecce infans suavissimè Barbarum arridet, sua brachia extendit, erga inimicum suum, quasi eum osculaturus; haec humanitas infantis adeo vicit Barbarum, ut à pessima sua intentione destiterit, innocentem non tantum non laeserit, sed abhinc intimè fovit, & coluerit. O Christiane, tu es ille Barbarus Turca, crudelis Maurus, qui blando & suavissimo puero Jesu, peccatis tuis sapius laqueum adaptasti, &c. Audivisti quam hic infans humanus sit erga te etiam maximum peccatorem, quomodo te gratis & donis cumulaverit: homo natus est, ut tu DEI confors fieres: ad tan-

tam

tam inopiam se redegit, ut tu æternum dives & opulentus fieres; omnia cœli gaudia tui causa dereliquit, ut te horum participem redderet, &c. O non sis Turca deterior! conterere in corde, quod tam humanum offenderis, propone non facere amplius, recompensâ errata bonis operibus, ut in æternum infantis JESU humanitatem & benignitatem in cœlis experiaris.

H 2

PRO